

Bruselj, 9. oktober 2024
(OR. en)

14262/24

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0103(COD)

ECOFIN 1109
UEM 336
CADREFIN 146
CODEC 1916

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	8. oktober 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 445 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU Letno poročilo o Instrumentu za tehnično podporo za leto 2023

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 445 final.

Priloga: COM(2024) 445 final

Bruselj, 8.10.2024
COM(2024) 445 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo o Instrumentu za tehnično podporo za leto 2023

Predgovor

Z veseljem vam predstavljam to poročilo o ciklu Instrumenta za tehnično podporo v letu 2023. V tretjem ciklu Instrumenta za tehnično podporo je potrjeno, da gre za uspešen instrument politike, ki državam članicam prinaša oprijemljive koristi. Število prošenj za podporo, ki so jih predložili nacionalni organi, je bilo ponovno bistveno večje od števila prošenj, ki jih je GD za podporo strukturnim reformam (GD REFORM) lahko izpolnil.

Dokazi, predstavljeni v tem poročilu, kažejo, da Instrument za tehnično podporo pomaga državam članicam, da izboljšajo svojo upravno zmogljivost za načrtovanje, razvoj in izvajanje reform, prispeva k doseganju trajnostne rasti ter olajšuje zeleni in digitalni prehod. Instrument za tehnično podporo ne predvideva vnaprejšnje dodelitve sredstev na podlagi geografskih ali tematskih dejavnikov, zato ostaja prožen instrument, ki temelji na povpraševanju ter omogoča prilagajanje nastajajočim potrebam in hitro spreminjajočemu se okolju.

Zanimanje držav članic za sodelovanje v večdržavnih projektih se je še naprej povečevalo, saj je bilo v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 izvedenih 34 takih projektov. Države članice so svoj interes za krepitev sodelovanja na regionalni ravni pokazale tudi z desetimi večregionalnimi projekti. Podobno so države članice povečale sodelovanje pri 12 vodilnih projektih za tehnično podporo, ki so bili izbrani na podlagi potreb držav članic in povezani z glavnimi prednostnimi nalogami EU.

V letu 2023 je bila večina reform, ki jih je podpiral Instrument za tehnično podporo, povezana z izvajanjem nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. Poleg tega se je v skladu s politično prednostno nalogo Komisije, da pospeši proces povezovanja in pristopni proces, podpora v okviru Instrumenta za tehnično podporo razširila preko meja EU, in sicer se je začel pilotni projekt z državami širitve kot opazovalkami izbranih projektov tehnične podpore.

Še en pomemben mejnik v letu 2023 je bilo sprejetje [sporočila o krepitvi evropskega upravnega prostora \(pobuda ComPAct\)](#), v katerem so predlagani konkretni ukrepi za pomoč javnim upravam pri izpolnjevanju potreb ljudi in podjetij po vsej Evropi. V povezavi s pobudo ComPAct se je leta 2023 začela izvajati tudi pobuda Izmenjave za sodelovanje javnih uprav (PACE) kot vodilni projekt Instrumenta za tehnično podporo. Cilj te pobude je spodbujati vzajemno učenje in izmenjavo dobre prakse med javnimi uslužbenci različnih držav članic, da se okrepijo upravna zmogljivost ter spretnosti na področju oblikovanja in izvajanja politik. Udeležba v pobudi PACE je bila velika, saj je v 70 izmenjavah med državami članicami sodelovalo več kot 300 javnih uslužbencev.

V tem poročilu je poudarjen tudi pomemben prispevek Instrumenta za tehnično podporo h konkurenčnosti, ki je ključna prednostna naloga EU. Ta pregled podpore,

ki jo je Instrument za tehnično podporo zagotavljal državam članicam na področju konkurenčnosti v letu 2023, je oblikovan na podlagi devetih dejavnikov konkurenčnosti, opredeljenih v [sporočilu o 30. obletnici enotnega trga](#) in [letnem poročilu o enotnem trgu in konkurenčnosti za leto 2024](#). V poročilu so opisani konkretni primeri, v katerih je Instrument za tehnično podporo podpiral evropska podjetja pri spodbujanju gospodarstev držav članic, kar prispeva k ustvarjanju delovnih mest, koheziji, inovacijam in blaginji.

Prepričana sem, da bo Instrument za tehnično podporo še naprej v podporo pri oblikovanju in izvajanju reform v skladu s ključnimi politikami in prednostnimi nalogami EU ter pri reševanju nacionalnih in nadnacionalnih izzivov, tako da bo imel v prihodnjih letih jasen pozitiven učinek po vsej EU.

Judit RÓZSA

Vršilka dolžnosti generalnega direktorja GD REFORM

KAZALO

Predgovor	1
Instrument za tehnično podporo	4
Instrument za tehnično podporo v letu 2023	5
I. Glavni poudarki	5
Javna uprava in upravljanje	6
II. Cikel Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 – dejstva in podatki	7
Začetek cikla Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023	7
Zahtevki za podporo v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023	8
Projekti Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023	10
Vodilni projekti	12
Podpora načrtom za okrevanje in odpornost	12
Pilotni projekt za države širitve kot opazovalke	14
III. Izvedba projekta	14
IV. Načrti za sodelovanje in podporo	15
V. Sporočilo o Instrumentu za tehnično podporo	15
VI. Ocena Instrumenta za tehnično podporo	17
Instrument za tehnično podporo kot ključni instrument za podporo konkurenčnosti EU	18
I. Delujoč enotni trg	20
II. Dostop do zasebnega kapitala	21
III. Javne naložbe in infrastruktura	22
IV. Raziskave in inovacije	23
V. Energija	24
VI. Krožnost	25
VII. Digitalizacija	26
VIII. Izobraževanje in spretnosti	27
IX. Trgovina in odprta strateška avtonomija	28
Zaključek	30
Priloga 1 – Letni cikel Instrumenta za tehnično podporo	31
Priloga 2 – Splošni razpis Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023: zahtevki po državah članicah	31

INSTRUMENT ZA TEHNIČNO PODPORO

Instrument za tehnično podporo¹ je program EU, ki državam članicam od leta 2021 zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje, da bi lahko izboljšale svoje zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje programa reform, tudi prek svojih nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. Njegov splošni cilj je spodbujati ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo EU s podpiranjem držav članic pri izvajanju reform, potrebnih za doseganje gospodarskega in socialnega okrevanja, odpornosti ter navzgor usmerjene ekonomske in socialne konvergence.

Instrument za tehnično podporo, ki ga upravlja GD REFORM Evropske komisije, je na voljo vsem državam članicam, ki se pri oblikovanju in izvajanju reform soočajo z izzivi. To vključuje reforme, katerih cilj je obravnavati izzive, ugotovljene med usklajevanjem ekonomskih politik v okviru **evropskega semestra, prednostne naloge politike EU** ali reforme, ki se izvajajo **na lastno pobudo države članice**. Instrument za tehnično podporo **ne predvideva vnaprejšnje dodelitve sredstev** po državah članicah ali področjih politike.

Instrument za tehnično podporo ne zahteva sofinanciranja s strani držav članic. Njegov skupni proračun za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 znaša **864,4 milijona EUR**. Poleg tega lahko države članice zaprosijo za dodatno tehnično podporo v obliki neposrednega prispevka ali v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Slika1 – Proračunsko načrtovanje Instrumenta za tehnično podporo za obdobje 2021–2027 (v milijonih EUR)

Instrument za tehnično podporo upravičenim organom v državah članicah ponuja edinstven projektni dostop do tehničnega strokovnega znanja in priložnosti za vzajemno učenje kot pomoč pri reševanju izzivov reform. To je **instrument**, ki temelji na zahtevah držav članic in je organiziran v **letne cikle**, kot je opisano v Prilogi 1. Podpora Instrumenta za tehnično podporo zajema zagotavljanje strokovnega znanja in strokovnjakov v zvezi s svetovanjem glede politik, spremembami politik, oblikovanjem strategij in načrtov reform ter podporo zakonodajnim, institucionalnim, strukturnim in upravnim reformam. Vključuje tudi krepitev institucionalnih, upravnih ali sektorskih zmogljivosti, seminarje, konference in delavnice, izmenjavo dobre prakse in ukrepe usposabljanja, razvoj skupnih metodologij, krepitev zmogljivosti IT in izvajanje študij.

Instrument za tehnično podporo zato krepi institucionalno in upravno zmogljivost držav članic EU. Podpora je prilagojena potrebam po reformah in zmogljivosti posameznega upravičenega organa. Vsakemu projektu se zagotovi edinstvena kombinacija

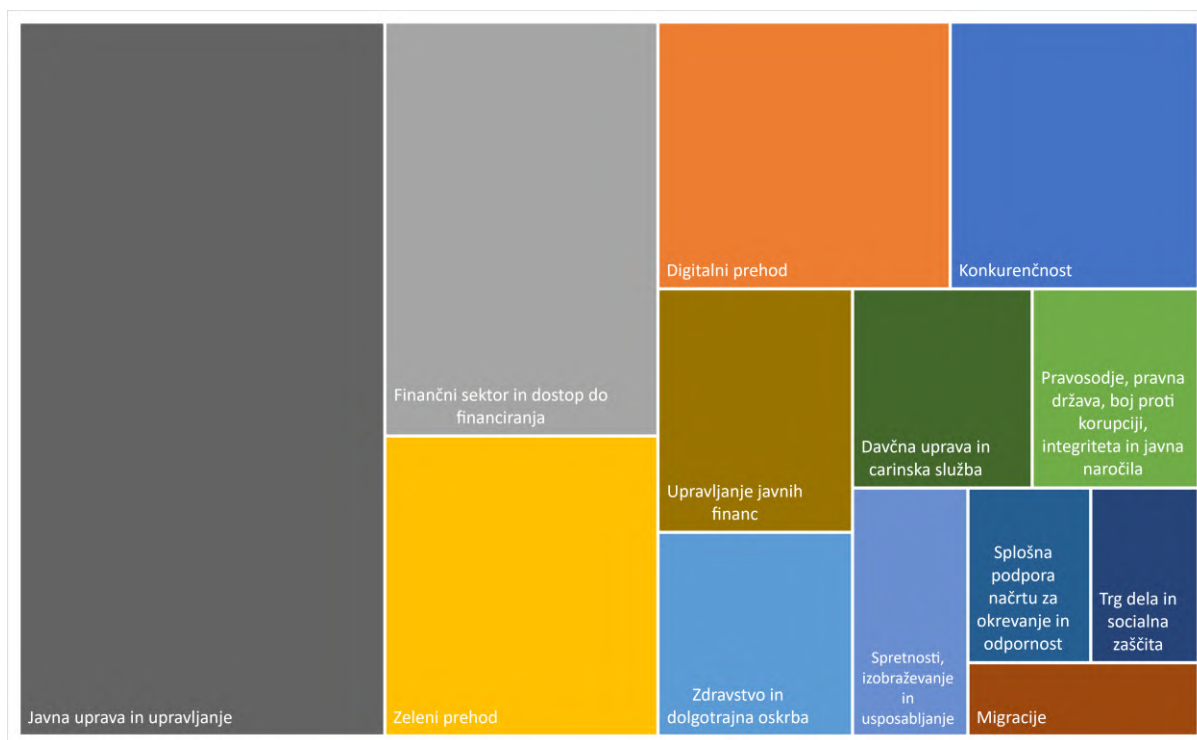
¹ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1 (v nadaljnjem besedilu: uredba o Instrumentu za tehnično podporo).

strokovnega znanja, ki ga zagotavljajo interni strokovnjaki Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: Komisija) in strokovnjaki iz nacionalnih uprav držav članic EU (npr. prek instrumenta Komisije TAIEX za izmenjavo informacij in tehnično pomoč²), mednarodnih organizacij ali zasebnega sektorja. Komisija po potrebi najame zunanje strokovnjake z neposrednim upravljanjem (večinoma zasebni sektor) ali posrednim upravljanjem (večinoma mednarodne organizacije)³. Osebe GD REFORM je v celoti vključeno v celoten postopek izvajanja vsakega projekta.

INSTRUMENT ZA TEHNIČNO PODPORO V LETU 2023

I. Glavni poudarki

Tako kot v prejšnjih letih je Instrument za tehnično podporo leta 2023 zagotavljal tehnično podporo vsem državam članicam na **številnih področjih politike**, in sicer na podlagi zahtev, ki so jih predložili nacionalni organi. Med njimi so bili javna uprava in upravljanje, zeleni in digitalni prehod, konkurenčnost, zdravje in dolgotrajna oskrba, upravljanje prihodkov in carina, upravljanje javnih financ, pravosodje, pravna država, boj proti korupciji, integriteta in javna naročila, spretnosti na področju trga dela ter socialne zaščite, izobraževanje in usposabljanje ter migracije.

Slika 2 – Instrument za tehnično podporo za leto 2023: Prispevek k prednostnim nalogam politike

² https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taix_en.

³ Seznam subjektov, ki izvajajo financiranje EU s posrednim upravljanjem za Instrument za tehnično podporo, je na voljo na [spletišču Instrumenta za tehnično podporo](#).

S projekti Instrumenta za tehnično podporo v letu 2023 se je močno podpiralo tudi izvajanje nacionalnih **načrtov za okrevanje in odpornost**⁴. Instrument za tehnično podporo je še naprej podpiral države članice pri oblikovanju in izvajanju reform za **zeleni in digitalni prehod**. Državam članicam je zagotavljal podporo tudi pri izvajanju omejevalnih ukrepov proti Rusiji, da bi se okrepila solidarnost z Ukrajino. Poleg tega je v skladu z evropskim letom spretnosti 2023 več držav članic podpiral pri oblikovanju nacionalnih strategij za odpravo pomanjkanja spretnosti ter neskladja med njihovo ponudbo in povpraševanjem po njih.

Na medinstitucionalni ravni se je komisarka za kohezijo in reforme Elisa Ferreira 7. novembra 2023 v Evropskem parlamentu sestala z Odborom za proračun ter Odborom za ekonomske in monetarne zadeve, da bi izmenjala mnenja o izvajanju Instrumenta za tehnično podporo.

Javna uprava in upravljanje

Komisija je 25. oktobra 2023 sprejela novo [sporočilo o krepitvi evropskega upravnega prostora \(pobuda ComPAct\)](#), v katerem je predlagala konkretne ukrepe za pomoč javnim upravam pri izpolnjevanju potreb ljudi in podjetij po vsej Evropi. Komisarka Elisa Ferreira je 7 decembra 2023 predstavila **pobudo ComPAct na Svetu za konkurenčnost** (notranji trg in industrija).

Pobuda ComPAct je bila odgovor na pozive držav članic, Evropskega parlamenta in Odbora regij, naj Komisija spodbuja sodelovanje in dialog o politiki ter prispeva k izboljšanju zmogljivosti in kakovosti javnih uprav na centralni, regionalni in lokalni ravni v EU. S pobudo ComPAct se obravnavajo tudi pričakovanja Evropejcev in Evropejk, izražena v [raziskavi Eurobarometra o reformah in javnih upravah](#), ki jo je spomladi 2023 začel GD REFORM. Državljanke in državljani so v tej raziskavi javne uprave pozvali, naj zmanjšajo birokracijo, pospešijo zagotavljanje storitev, povečajo svojo preglednost in se bolj približajo ljudem. Pobuda ComPAct je prvi celovit nabor ukrepov Komisije za podporo modernizaciji nacionalnih uprav in krepitev njihovega sodelovanja med državami, da bi lahko skupaj reševale skupne izzive.

Cilj pobude ComPAct je **spodbujati sodelovanje in dialog o politikah ter prispevati k izboljšanju zmogljivosti in kakovosti javnih uprav na centralni, regionalni in lokalni ravni v EU**. V njej je predlagan strateški nabor ukrepov za okrepitev evropskega upravnega prostora s spodbujanjem skupnega sklopa splošnih načel, na katerih temelji kakovost javne uprave, in krepitvijo njene podpore za modernizacijo uprav držav članic.

V povezavi s pobudo ComPAct se je začela leta 2023 izvajati posebna nova vodilna pobuda: Izmenjave za sodelovanje javnih uprav (PACE). Cilj te pobude je spodbujati vzajemno učenje in izmenjavo dobre prakse med javnimi uslužbenci različnih držav članic, da se okrepijo upravna zmogljivost ter spretnosti na področju oblikovanja in izvajanja politik. Tesna usklajenost med pobudo ComPAct in Instrumentom za

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17 (v nadaljnjem besedilu: [uredba](#) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost, člen 7(2)).

tehnično podporo prispeva k ohranjanju močne osredotočenosti politike na izboljšanje operativne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav držav članic.

II. Cikel Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 – dejstva in podatki

Začetek cikla Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023

Cikel Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 se je začel med letno konferenco Instrumenta za tehnično podporo Building Resilience of the Member States (Krepitev odpornosti držav članic), ki je 5. maja 2022 potekala na spletu. Na konferenci je bilo predstavljeno, kako lahko Instrument za tehnično podporo podpira države članice pri uspešnem oblikovanju in izvajanju reform za povečanje odpornosti, zlasti v okviru nedavnih kriz (pandemija COVID-19, invazija Rusije na Ukrajino). Predstavljene so bile tudi glavne prednostne naloge Instrumenta za tehnično podporo v letu 2023, zlasti:

- zagotavljanje stalne podpore pri izvajanju načrtov za okrevanje in odpornost,
- osredotočenje podpore na izbrane prednostne naloge EU z inovativnim konceptom vodilnih projektov GD REFORM, tj. s koncepti projektov, ki jih Komisija proaktivno predlaga državam članicam, ter
- spodbujanje oblikovanja in izvajanja večdržavnih in večregionalnih projektov.

Konferenca je bila tudi priložnost za predstavitev **12 zamisli za „vodilne“ projekte tehnične podpore**, ki so bile predlagane, ker obravnavajo potrebe po reformah v več državah članicah in so povezane z glavnimi prednostnimi nalogami EU, ki jih države članice izvajajo. Njihov cilj je države članice podpreti pri doseganju odpornosti in uresničevanju reform, ki spodbujajo rast.

Poleg tega je bila vodilna pobuda Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 Akademija EU za nadzor nad digitalnimi financami za boljšo usposobljenost finančnih nadzornih organov ponovno predlagana za cikel Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023.

Vodilni projekti tehnične podpore za leto 2023

- [Vključevanje okoljskih razsežnosti v javne finance – izvajanje načela, da se ne škoduje bistveno, v programih javnega financiranja](#)
- [Pospešitev izdajanja dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov](#)
- [Podpora prilagajanju podnebnim spremembam](#)
- [Obvladovanje okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj za finančni sektor](#)
- [Podpora industrijskim ekosistemom](#)
- [Migracije in privabljanje talentov](#)
- [Na poti k celostni oskrbi, osredotočeni na posameznika](#)
- [Dajmo prednost mladim – podpora dobremu počutju, izobraževanju, usposabljanju in socialni zaščiti otrok in mladih ter možnostim za delo mladih](#)
- [Izmenjave za sodelovanje javnih uprav \(PACE\)](#)
- [Izboljšanje kakovosti in uporabe davčnih informacij, izmenjanih med državami članicami v okviru direktive o upravnem sodelovanju](#)
- [Profesionalizacija osebja za javna naročila: spodbujanje strateških metodologij, integritete in preglednosti](#)
- [Digitalna preobrazba za regionalne in lokalne javne uprave](#)

Zahtevki za podporo v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023

Do 31. oktobra 2022 je **27 držav članic** v odgovor na splošni razpis Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 **predložilo 530 zahtevkov** za tehnično podporo, kar skupaj znaša 256 milijonov EUR, kar je več kot dvakratnik razpoložljivega zneska financiranja. Vsi predloženi zahtevki so se šteli za upravičene⁵, vendar so države članice prosilke v ocenjevalni fazi umaknile sedem zahtevkov. Posledično je bilo za izbor ocenjenih 523 zahtevkov.

GD REFORM je z natančno določenim postopkom odločanja (glej Prilogo 1) zagotovil, da so projekti izbrani na podlagi meril ocenjevanja, opredeljenih v členu 9(5) uredbe o Instrumentu za tehnično podporo. Zahtevki se analizirajo na podlagi nujnosti, širine in globine opredeljenih izzivov, potreb po podpori na zadevnih področjih politike, pa tudi analize socialno-ekonomskih kazalnikov ter institucionalne in splošne upravne zmogljivosti zadevnih držav članic. GD REFORM s preverjanjem upravičenosti zagotavlja tudi, da so ukrepi upravičeni v skladu s členom 8 uredbe o Instrumentu za tehnično podporo.

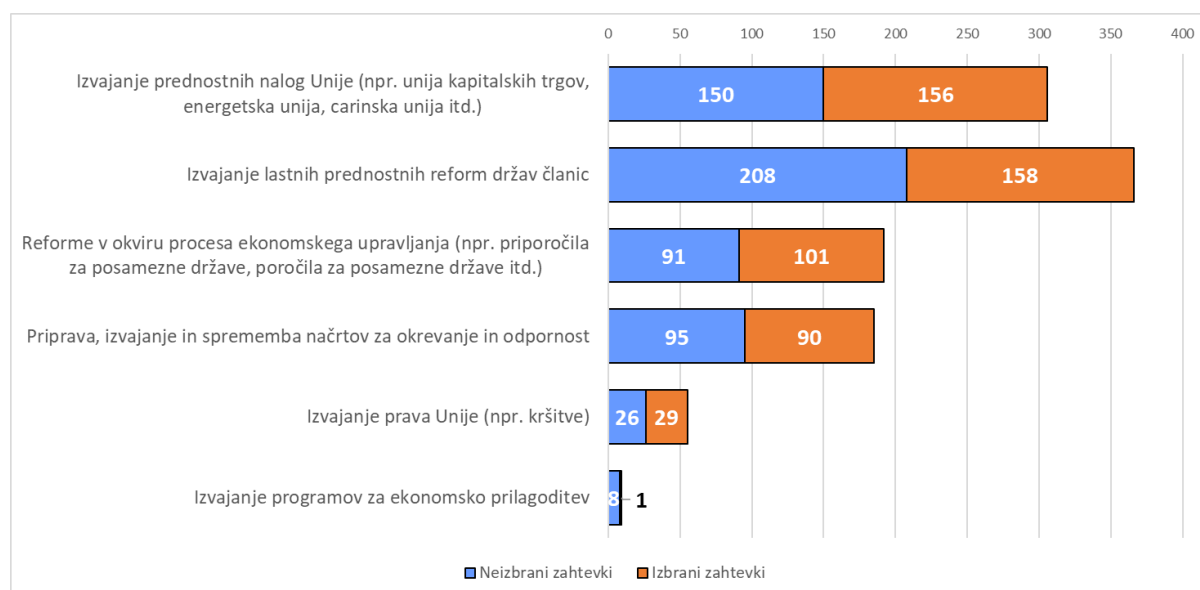
Komisija lahko v primeru nujnih potreb države članice podpre s **posebnimi ukrepi**. GD REFORM lahko v skladu s členom 12(7) uredbe o Instrumentu za tehnično podporo tudi sprejme posebne ukrepe v skladu s cilji in ukrepi iz uredbe o Instrumentu za tehnično podporo za zagotovitev tehnične podpore nacionalnim organom pri obravnavanju **nujnih potreb**. Taki posebni ukrepi morajo biti **začasni** in morajo biti povezani s posebnimi okoliščinami iz člena 9(3), (med drugim s pripravo ali izvajanjem

⁵ Upravičenost zahtevkov se preveri na podlagi meril, določenih v uredbi o Instrumentu za tehnično podporo, in sicer v členih 8 in 9. Upravičenost morebitnih upravičencev se preverja tudi na podlagi meril, določenih v uredbi o Instrumentu za tehnično podporo, in sicer v členu 2.

načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, reformami v okviru procesa ekonomskega upravljanja, kot so specifična priporočila za države, izvajanjem programov za ekonomsko prilagoditev). GD REFORM v letu 2023 ni podprl nobenega posebnega ukrepa.

GD REFORM se je posvetoval z drugimi službami/generalnimi direktorati Komisije, da bi zagotovil, da je tehnična podpora, zagotovljena v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023, usklajena s politikami EU, da ne pomeni podvajanja drugih ukrepov in financiranja EU ter da dopolnjuje in nadgrajuje druge programe EU.

Širše so se v predloženih zahtevkih obravnavale potrebe po podpori za reforme, opredeljene v različnih okoliščinah, vključno s prednostnimi reformami držav članic in reformami za reševanje izzivov, opredeljenih v procesu ekonomskega upravljanja EU, ter reformami, povezanimi z izvajanjem prednostnih nalog EU.

Slika 3 – Instrument za tehnično podporo za leto 2023: Okoliščine v zvezi z zahtevki držav članic

Po postopku ocenjevanja in izbiranja, opisanem v Prilogi 1, je bilo **v okviru splošnega razpisa Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 izbranih 231 zahtevkov**, ki zajemajo ključne prednostne naloge EU, za podporo v višini **119,7 milijona EUR**, kar zajema⁶:

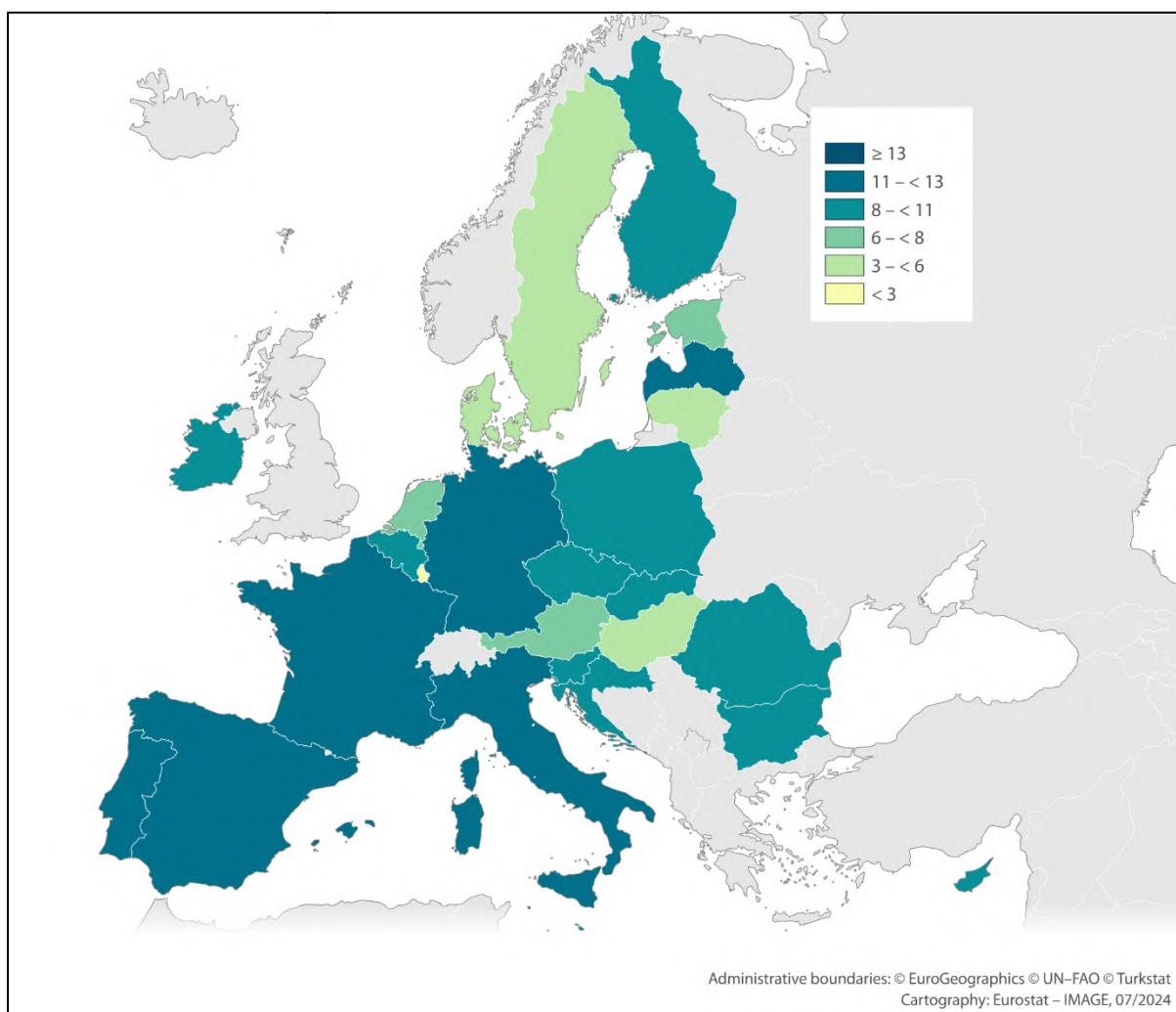
- 90 zahtevkov v zvezi z izvajanjem nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost,
- 69 zahtevkov v zvezi z digitalnim prehodom,
- 83 zahtevkov v zvezi z evropskim zelenim dogovorom,
- 34 zahtevkov v zvezi z enakostjo: podpora ženskam, invalidom, romski skupnosti, migrantom, starejšim in skupnosti LGBTIQ+.

Podpora iz Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 je zajemala ukrepe v vseh državah članicah.

⁶ En sam zahtevek za tehnično podporo lahko prispeva k več prednostnim nalogam EU.

Projekti Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023

Po [sprejetju sklepa o financiranju in letnega delovnega programa](#) dne 21. marca 2023, v katerem so določeni ukrepi, potrebni za izvajanje Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023⁷, je bilo **231 izbranih zahtevkov združenih v 151 projektov**, saj je bilo v nekaterih primerih več zahtevkov združenih v en sam projekt, da bi se izkoristila ekonomija obsega, spodbujale sinergije in olajšale priložnosti za vzajemno učenje. V okviru teh 151 projektov je **27 držav članic** prejelo podporo pri pripravi, oblikovanju in izvajanju **326 najnaprednejših reform**⁸.

Slika 4 – Instrument za tehnično podporo za leto 2023: Število podprtih reform v vsaki državi članici

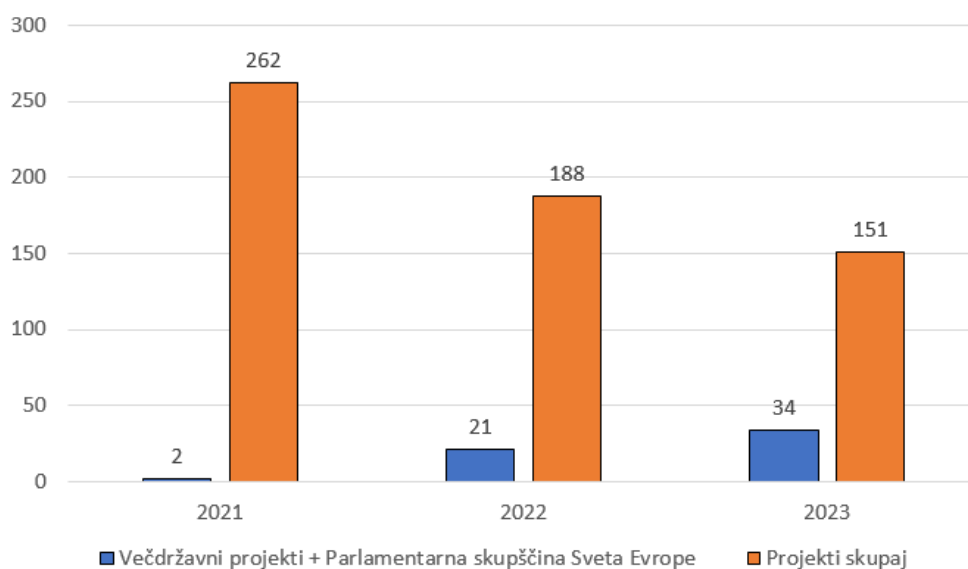
Zanimanje držav članic za sodelovanje v večdržavnih projektih se je v letu 2023 še naprej povečevalo, kar je privedlo do strmega povečanja z dveh večdržavnih projektov v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2021 na 21 v okviru Instrumenta za

⁷ Izvedbeni sklep Komisije C(2023)1 786 z dne 20. marca 2023 o financiranju Instrumenta za tehnično podporo in sprejetju delovnega programa za leto 2023.

⁸ Skupno število reform, podprtih v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023, je večje od skupnega števila podprtih projektov, skupno število izbranih zahtevkov za večdržavne projekte in večdržavne zahtevke pa je ustrezalo več reformam v različnih državah članicah v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023.

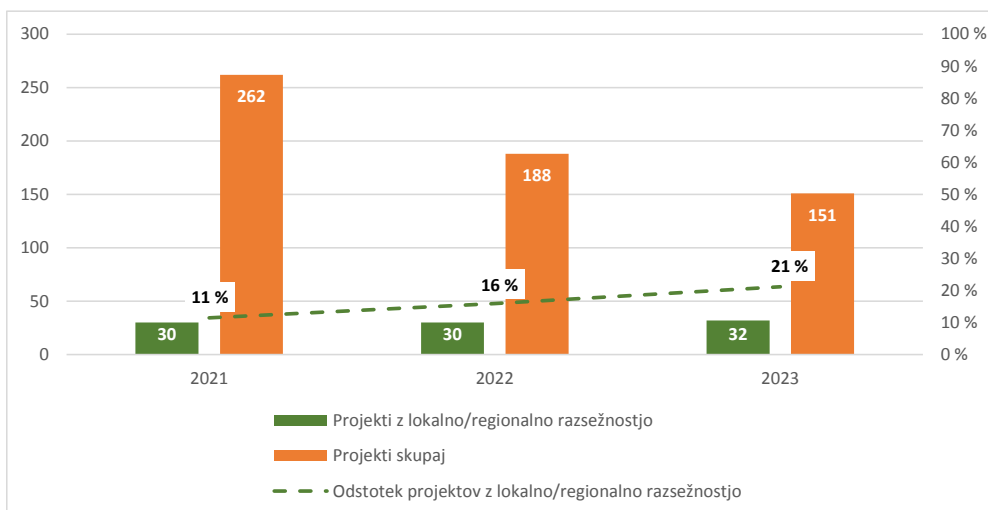
tehnično podporo za leto 2022 in **34 večdržavnih projektov v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023**. Države članice so svoj interes za krepitev sodelovanja na regionalni ravni pokazale tudi z **desetimi večregionalnimi projekti**.

Vodilni večdržavni projekt **Izmenjave za sodelovanje javnih uprav (PACE)**, ki je namenjen spodbujanju sodelovanja in čezmejnih izmenjav med državami članicami za krepitev upravne zmogljivosti in usposabljanju naslednje generacije oblikovalcev politik v Evropski uniji, se je močno razširil, njegov cilj pa je izvajanje **70 izmenjav v 17 državah članicah za več kot 300 udeležencev**.

Slika 5 – Instrument za tehnično podporo za obdobje 2021–2023: Sprememba števila večdržavnih projektov

Projekti Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 so vključevali dva večdržavna projekta, ki sta podpirala industrijske ekosisteme držav članic (EL, ES, FI, PT in SE) in jim pomagala pospešiti izdajanje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov (LT in NL), pri čemer sta oba projekta prispevala k **spodbujanju konkurenčnosti** gospodarstva EU. Vključevali so tudi večdržavni projekt *Measuring Citizen's Satisfaction with Key Government Services for Better Performance and Enhanced Trust* (Merjenje zadovoljstva državljanov s ključnimi vladnimi storitvami za boljše delovanje in večje zaupanje) (AT, BE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, LT, LV in SI) in projekt *ESG risk management framework for the financial sector* (Okvir za obvladovanje okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj za finančni sektor) (BG, CY, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LV, RO in SI), namenjen povečanju zmogljivosti finančnih nadzornikov za odzivanje na izzive, povezane z okoljskimi, socialnimi in upravljavskimi tveganji, ter projekt *Enhancing the quality and use of tax information exchanged between Member States in the context of the Directive on Administrative Cooperation (DAC)* (Izboljšanje kakovosti in uporabe davčnih informacij, izmenjanih med državami članicami v okviru direktive o upravnem sodelovanju) na Hrvaškem in Irskem.

Slika 6 – Instrument za tehnično podporo za obdobje 2021–2023: Razvoj števila projektov z lokalno/regionalno razsežnostjo

Z leti je vse več projektov Instrumenta za tehnično podporo podpiralo države članice pri izvajanju reform na regionalni in lokalni ravni v skladu s prednostnimi nalogami EU. Na primer leta 2023 je Instrument za tehnično podporo podprl deset regij v petih državah članicah pri [krepitvi rudarskih regionalnih ekosistemov EU za podpiranje zelenega prehoda in zagotavljanje oskrbe z mineralnimi surovinami](#).

Vodilni projekti

V okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 se je povečalo tudi **sodelovanje pri vodilnih projektih** v primerjavi z Instrumentom za tehnično podporo za leto 2022, ko je bil koncept prvič uveden. Od 151 projektov Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 jih je bilo 50 povezanih z vodilnimi projekti, tudi na področju zelenih, digitalnih in energetskih politik, javne uprave, javnih financ, vključevanja migrantov in zdravstvenega varstva.

Poleg tega je razpis v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 omogočil osmim novim upravičenim organom iz držav članic, da se pridružijo [Akademiji EU za nadzor nad digitalnimi financami](#), ki je bila prvotno zasnovana v okviru Instrumenta za tehnično podporo 2022, tako da je zdaj skupno vključenih 32 organov iz 25 držav članic.

Podpora načrtom za okrevanje in odpornost

Instrument za tehnično podporo podpira izvajanje reform in naložb, vključenih v načrte za okrevanje in odpornost, na vseh področjih politike upravljanja in javne uprave, digitalne tehnologije, trajnostne rasti in poslovnega okolja, trga dela, zdravja, izobraževanja, socialnih storitev, upravljanja prihodkov in upravljanja javnih financ ter finančnega sektorja.

V letu 2023 je bilo **66 % projektov Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 neposredno ali posredno povezanih z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost**, kar pomeni, da so državam članicam omogočili nadaljnje povečanje njihove zmogljivosti za izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost, vključno z

metodami spremljanja in upravljanja projektov, mehanizmi poročanja, okviri revizij in kontrol, komunikacijsko strategijo, strukturami upravljanja, informacijskimi sistemi in uporabo načela, da se ne škoduje bistveno.

POUDAREK NA PROJEKTIH INSTRUMENTA ZA TENIČNO PODPORO, KI SO NEPOSREDNO POVEZANI Z NAČRTI ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

GD REFORM je v okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 podprl projekte reform, ki so bili neposredno povezani z izvajanjem načrtov za okrevanje in odpornost.

- **Deset držav članic** (BE, BG, CY, ES, IE, LV, PT, RO, NL in SI) je prejelo splošno podporo za svoj načrt za okrevanje in odpornost. 27. novembra 2023 se je na primer uradno začel večdržavni projekt za obveščanje širše javnosti o učinku načrtov za okrevanje in odpornost, pri čemer so sodelovali predstavniki osmih držav članic upravičenk (BE, BG, CY, ES, LV, NL, PT in RO), GD REFORM, GD COMM, SG RECOVER, GD ECFIN in predstavniki za evropski semester iz vseh sodelujočih držav članic. Njegov cilj je bil, da se okrepijo komunikacijske zmogljivosti držav članic in zagotovijo ukrepi tehnične podpore, specifični za posamezne države, da bi se izboljšala njihova komunikacija o koristih njihovih načrtov za okrevanje in odpornost. Projekt je bil zasnovan na podlagi dveh uspešnih projektov komuniciranja v okviru načrtov za okrevanje in odpornost, ki sta se izvajala na Slovaškem in Češkem;
- **16 držav članic** (BE, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, HR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO in SK) je prejelo podporo za izvajanje posebnih reform in naložb, vključenih v njihove načrte za okrevanje in odpornost. Primeri vključujejo podporo za institucionalizacijo novega okvira akademskih poklicnih poti v Latviji, podporo podjetjem pri zvišanju ravni digitalizacije na Češkem in podporo za optimizacijo strateških načrtov za nadaljnji razvoj e-zdravja na Poljskem.

V vmesni oceni mehanizma za okrevanje in odpornost⁹ je poudarjeno naslednje: „Skladnost med mehanizmom za okrevanje in odpornost ter Instrumentom za tehnično podporo je posledica vgrajenih sinergij med obema instrumentoma in uskladitve njunih meril ocenjevanja. Z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost se dejavno spodbujajo sinergije med mehanizmom za okrevanje in odpornost ter Instrumentom za tehnično podporo, saj državam članicam omogoča, da do 4 % svojih skupnih dodeljenih sredstev namenijo za tehnično podporo pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost, to možnost pa so izkoristile štiri države članice. Skladnost meril ocenjevanja iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter Instrumenta za tehnično podporo kaže, da imata oba instrumenta enake cilje politike in da so njune prednostne naloge usklajene. Ustreznost specifičnih priporočil za države je na primer eno od meril ocenjevanja, ki se uporabljajo tako za izbiro projektov Instrumenta za tehnično podporo kot tudi za odobritev načrtov za okrevanje in odpornost. Skladnost obeh instrumentov je razvidna iz dejstva, da je več kot 400 projektov, odobrenih v okviru Instrumenta za tehnično podporo, povezanih s pripravo ali izvajanjem načrtov držav

⁹ Delovni dokument služb Komisije – Vmesna ocena mehanizma za okrevanje in odpornost (stran 62).

članic za okrevanje in odpornost, kar potrjuje, da ima Instrument za tehnično podporo ključno vlogo v mehanizmu.“

Pilotni projekt za države širitve kot opazovalke

V okviru politične prednostne naloge Komisije, da se pospešita proces vključevanja in pristopni proces za države širitve¹⁰, sta GD REFORM in GD za sosedstvo in širitvena pogajanja (GD NEAR) zasnovala pilotni projekt Instrumenta za tehnično podporo, da bi državam širitve omogočila opazovanje izbranih projektov Instrumenta za tehnično podporo v letu 2023. Ta projekt se je izvajal s soglasjem ustreznih upravičenih organov v državah članicah, njihovo sodelovanje pa se ni financiralo iz Instrumenta za tehnično podporo.

Pilotni projekt se je začel 13. septembra 2023, v njem pa je sodelovalo osem držav širitve: Bosna in Hercegovina, Moldavija, Severna Makedonija, Albanija, Srbija, Turčija, Gruzija in Kosovo¹¹. Države širitve so izbrale predvsem večdržavne projekte Instrumenta za tehnično podporo. Javne uprave v državah širitve in državah članicah, ki so sodelovale, so pozdravile priložnosti za sodelovanje, ki so na voljo v okviru pilotnega projekta.

III. Izvedba projekta

Pri Instrumentu za tehnično podporo je potrebno stalno sodelovanje GD REFORM, od faze zasnove do izvajanja, spremljanja in ocenjevanja projektov.

GD REFORM je dejaven že v zgodnjih fazah opredelitve projektov z obsežnimi dejavnostmi ozaveščanja, ki so namenjene nacionalnim organom, stalno interakcijo med nacionalnimi koordinatorji GD REFORM in ustreznimi usklajevalnimi organi ter sestanki med višjimi vodstvenimi delavci GD REFORM in nacionalnimi organi v vsaki državi članici.

Ko so bili zahtevki za Instrument za tehnično podporo za leto 2023 izbrani in njihove metode izvajanja določene, so bili referenti v GD REFORM redno v stiku z nacionalnimi organi, da bi določili rezultate projekta ter oblikovali povezane dejavnosti in delovne načrte. Referenti so bili kot člani vključeni v vse povezane projektne skupine, skupaj z izbranimi ponudniki, in so sodelovali pri vsakodnevem upravljanju projekta. Prav tako so olajšali nemoteno komunikacijo med ponudniki in nacionalnimi organi ter spodbujali medsebojno razumevanje, da bi se zagotovil uspeh projekta.

GD REFORM je svoje delo z drugimi službami Komisije tudi usklajeval prek stalne mreže predstavnikov drugih generalnih direktoriatov. S tem se je zagotovilo, da je bila tehnična podpora, zagotovljena v okviru Instrumenta za tehnično podporo, usklajena s politikami EU, ni pomenila podvajanja drugih projektov ter je dopolnjevala in nadgrajevala druge programe EU (vključno z olajšanjem dostopa do tehničnega

¹⁰ Bosna in Hercegovina, Črna gora, Moldavija, Severna Makedonija, Albanija, Srbija, Turčija, Ukrajina, Gruzija in Kosovo.

¹¹ Črna gora in Ukrajina nista sodelovali v pilotnem projektu zaradi omejene upravne zmogljivosti, vendar sta izrazili veliko zanimanje za sodelovanje v prihodnosti.

strokovnega znanja, ki je na voljo Komisiji ali se zlahka uporabi v drugih programih EU).

Poleg tega je bil uslužbenec GD REFORM vključen v posamezni usmerjevalni odbor za projekt, skupaj z visokimi uradniki iz nacionalnih organov, da bi projekti ostali skladni z nacionalnimi prednostnimi nalogami in se po potrebi prilagajali spreminjajočim se razmeram. Cilj je bil prispevati k nacionalnemu programu reform, hkrati pa si prizadevati za dodano vrednost EU.

IV. Načrti za sodelovanje in podporo

Načrti za sodelovanje in podporo¹² so bili leta 2023 sklenjeni z vsemi 27 državami članicami, da bi se določila vodilna načela in delovne metode za podporo, ki jo zagotavlja Instrument za tehnično podporo. Septembra 2023 so bili poslani Svetu in Evropskemu parlamentu. V vsakem načrtu so opisana zajeta področja politike in področja uporabe podpornih ukrepov, ki jih je treba izvesti za državo članico, ter okvirni časovni načrti in ocenjeni proračuni. Vsaki državi članici tako daje strateški pregled izvajanja podpornih ukrepov Instrumenta za tehnično podporo na nacionalni in regionalni ravni.

Leta 2023 so ti načrti vključevali tudi predlog za mandat nacionalnih usklajevalnih organov Instrumenta za tehnično podporo, v katerem je bila opisana njihova vloga v vsaki fazi cikla Instrumenta za tehnično podporo, vključno z morebitnim sodelovanjem pri dejavnostih komuniciranja in ocenjevanja, ter njihovo sodelovanje v mreži usklajevalnih organov, ki mu predseduje GD REFORM. Ta mreža se je leta 2023 sestala petkrat (štirikrat prek spleta in enkrat v živo 12. septembra 2023 v Madridu). Osebno srečanje je bilo zlasti priložnost, da se poudari pomen vloge usklajevalnih organov držav članic za dobro delovanje Instrumenta za tehnično podporo ter razpravlja o tem, kako najbolje zbirati in usklajevati zamisli in deležnike za pripravo večdržavnih zahtevkov za Instrument za tehnično podporo.

V. Sporočilo o Instrumentu za tehnično podporo

Instrument za tehnično podporo je edinstven po svoji zasnovi in prilagodljivosti. Sodeluje z nacionalnimi upravami, da bi podprl oblikovanje in izvajanje njihovih reform v korist posameznikov in podjetij. GD REFORM za zagotovitev **prepoznavnosti financiranja EU** promovira delo Instrumenta za tehnično podporo in z njim povezane projekte ter njihove rezultate, pri čemer sodeluje z upravičenimi organi, ponudniki podpore ter predstavništvu Evropskega parlamenta in Komisije v vsaki državi članici. Komunikacijske dejavnosti prek namenskih kanalov (spletišče za podporo reformam, družbeni mediji, publikacije, dogodki itd.) zagotavljajo **ciljno usmerjene informacije za različne ciljne skupine**, vključno z mediji in javnostjo.

Leta 2023 so komunikacijske dejavnosti v zvezi z Instrumentom za tehnično podporo ter oblikovanjem politik o javni upravi in upravljanju postale bolj usmerjene v rezultate. Konkretno je GD REFORM 21 marca 2023 organiziral letno [tiskovno konferenco o Instrumentu za tehnično podporo za leto 2023](#) ob sprejetju delovnega programa

¹² V skladu s členom 9(5) uredbe o Instrumentu za tehnično podporo.

Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023. GD REFORM je organiziral tudi [letno konferenco o Instrumentu za tehnično podporo](#) na temo [Javna uprava, ki je pripravljena na prihodnost in se prilagaja spremembam](#), ki je potekala 25. maja 2023. Ta konferenca je zaznamovala začetek cikla Instrumenta za tehnično podporo za leto 2024. Celotno dogajanje konference, ki je potekala v obliki televizijske oddaje, je spremljalo 1 600 spletnih udeležencev.

GD REFORM je soorganiziral in/ali sodeloval pri [javnih dogodkih](#) na lokalni ravni in na spletu, da bi predstavil zgodbe o uspehu in širil informacije o rezultatih Instrumenta za tehnično podporo. Med njimi so bili:

- GD REFORM na gospodarskem forumu v Delfih VIII, 26.–29. april 2023;
- Podpiranje razvoja spretnosti z reformami, 25. maj 2023;
- Izmenjava, upravljanje in vključevanje podatkov o turizmu, 27. in 28. september 2023;
- Znanost za politiko v Evropi, 10. in 11. oktober 2023;
- Trajnostno financiranje – spremljevalni dogodek ob 28. konferenci pogodbenic, 4. december 2023.

GD REFORM se je oddaljil od projektno usmerjenega pristopa iz zgodnjih let Instrumenta za tehnično podporo ter se bolj osredotočil na reforme in njihov vpliv na življenje ljudi, prav tako pa je povečal svoje **medijske dejavnosti** z intervjuji in **dogodki za medije**.

[Spletišče za podporo reformam](#), ki ga je v letu 2023 obiskalo več kot **160 000 enkratnih obiskovalcev**, je prav tako dobilo uporabniku prijaznejšo obliko za zagotavljanje podrobnih informacij o reformah in reformnih projektih, in sicer po [področjih politik](#) in [državah](#). Do konca decembra 2023 je bilo na spletu objavljenih več kot 350 opisov projektov.

V skladu z zahtevo po preglednosti iz člena 17 uredbe o Instrumentu za tehnično podporo je na spletišču za podporo reformam [enotni spletni javni register](#) končnih študij ali poročil, pripravljenih v okviru projektov podpore Instrumenta za tehnično podporo. V registru je mogoče iskati po letih, temah in državah članicah, kar prispeva k razširjanju različnih publikacij širši javnosti. Konec decembra 2023 so bile na spletu že na voljo končne študije 45 % zaključenih projektov Instrumenta za tehnično podporo.

GD REFORM je bil še naprej dejaven na družbenih medijih: na svojem računu [@EU reforms](#) (nekdanji Twitter) ima **3 500 sledilcev**, hkrati pa je prenovil svoj [kanal GD REFORM na platformi YouTube](#) in na njem objavil nove vsebine in izvirne avdiovizualne produkte. GD REFORM je v letu 2023 povečal tudi svojo notranjo zmogljivost za ustvarjanje videovsebin in pripravil več videoposnetkov v podporo [seriji Project in the spotlight](#) (Projekt v središču pozornosti).

V komunikacijskih kampanjah in poročilih na ravni EU je Instrument za tehnično podporo pogosto omenjen kot pomemben vir podpore državam članicam pri uresničevanju njihovega programa reform v skladu s prednostnimi nalogami EU. Instrument za tehnično podporo je bil v zvezi s tem sedemkrat omenjen v [Splošnem poročilu EU za leto 2023](#), pri čemer je bilo posebej poudarjeno delo v podporo pri

načrtih za okrevanje in odpornost, uniji kapitalskih trgov, načrtu RePowerEU, izobraževanju in zdravju. V navedenem poročilu je tudi dvakrat omenjeno sporočilo o pobudi ComPAct.

VI. Ocena Instrumenta za tehnično podporo

GD REFORM ocenjuje podporo, ki jo zagotavlja državam članicam na ravni programov in projektov. Ocena programa in projektov Instrumenta za tehnično podporo zagotavlja dokaze o dosežkih držav članic ter ljudi na terenu. Pomembno je, da te rezultate delimo z našimi deležniki in širšo javnostjo ter pokažemo, da ukrepi EU prinašajo pozitivne spremembe.

Naknadna ocena programa za podporo strukturnim reformam, ki je predhodnik Instrumenta za tehnično podporo, je bila objavljena oktobra 2023. Ta ocena je omogočila ključen vpogled v zasnovo, izvajanje in učinke projektov tehnične podpore, ki jih je izvajal GD REFORM (in podporna služba za strukturne reforme). Glede na poročilo je bil splošni cilj programa za podporo strukturnim reformam, in sicer zagotavljanje podpore institucionalnim, upravnim in strukturnim reformam za ohranjanje rasti v državah članicah, uspešno dosežen. Ugotovljeno je bilo, da je program za podporo strukturnim reformam zelo pomemben instrument, ki je dobro prilagojen izboljševanju upravnih zmogljivosti držav članic za pripravo in izvajanje reform ter reševanje izzivov. Ključni dejavniki so zajemali močno vključenost nacionalnih uprav in njihovo odgovornost za projekte.

GD REFORM je leta 2023 začel priprave na začetek vmesnega ocenjevanja Instrumenta za tehnično podporo v skladu s členom 16 uredbe o Instrumentu za tehnično podporo. Ta ocena bo objavljena do februarja 2025 in naj bi imela pomembno vlogo pri oblikovanju prihodnosti programa za naslednji večletni finančni okvir. Poleg ocene zgodnjega izvajanja Instrumenta za tehnično podporo v skladu s petimi obveznimi merili ocenjevanja za boljše pravno urejanje (uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodana vrednost EU) bodo v vmesni oceni analizirani tudi dolgoročni učinki in trajnost predhodnega programa, tj. programa za podporo strukturnim reformam.

GD REFORM je poleg ocene na ravni programa uvedel tudi dvostopenjski postopek za zbiranje podatkov za ocenjevanje za vse projekte tehnične podpore. V prvi fazi, ki se bo začela kmalu po zaključku projekta, bo ocenjena raven zadovoljstva glavnih deležnikov, vključenih v zasnovo in izvedbo projekta. V drugi fazi, ki bo potekala vsaj eno leto po zaključku projekta, bo ocenjeno, v kolikšni meri je projekt dosegel pričakovane rezultate.

GD REFORM je v letu 2023 prejel vprašalnike o zadovoljstvu, ki so jih upravičeni organi izpolnili za 94 projektov v okviru Instrumenta za tehnično podporo, kar pomeni 72-odstotno stopnjo odgovora. Povratne informacije upravičenih organov kažejo povprečno oceno zadovoljstva 9 od 10 za podporo, ki jo zagotavlja GD REFORM, in 8,7 od 10 za uspeh projektov. Trajanje projektov je sicer različno, vendar je v povprečju za izvedbo projekta v okviru Instrumenta za tehnično podporo potrebnih 24 mesecev. Zato je za oceno dosežkov projektov na terenu še prezgodaj.

INSTRUMENT ZA TEHNIČNO PODPORO KOT KLJUČNI INSTRUMENT ZA PODPORO KONKURENČNOSTI EU

Evropska podjetja so gonilna sila gospodarstev držav članic, saj prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, koheziji, inovacijam in blaginji. Vendar so se zaradi motenj v dobavnih verigah in visoke inflacije ob nedavnih zaporednih krizah dodatno povečale **stalne skrbi glede šibke produktivnosti in konkurenčnosti v EU**. Komisija se je na te izzive med drugim odzvala z [industrijsko strategijo EU](#), [industrijskim načrtom v okviru zelenega dogovora](#), [sporočilom o dolgoročni konkurenčnosti](#) in pobudami za krepitev [gospodarske varnosti EU](#). Kot je predsednica poudarila v svojem [govoru o stanju v Uniji](#), „[bo] Evropa [...] storila ‚vse, kar je potrebno‘, da ohrani svojo konkurenčno prednost“.

Ta oddelek vsebuje **pregled podpore, ki jo je GD REFORM zagotavljal državam članicam na področju konkurenčnosti v letu 2023**, in je oblikovan na podlagi devetih dejavnikov konkurenčnosti, opredeljenih v [sporočilu o 30. obletnici enotnega trga](#) in [letnem poročilu o enotnem trgu in konkurenčnosti za leto 2024](#) (glej sliko 3). GD REFORM je za zagotovitev učinkovite podpore državam članicam, usklajene s prednostnimi nalogami EU, pri podpornih projektih tesno sodeloval z ustreznimi generalnimi direktorati Komisije, vključno s CLIMA, CNECT, COMP, DIGIT, EAC, ENER, ENV, ECFIN, EMPL, ESTAT, FISMA, GROW, HOME, JRC, MOVE, REGIO, RTD, SG RECOVER, SG, TAXUD in TRADE.

Slika 7– Primeri podpore iz Instrumenta za tehnično podporo v letu 2023 v zvezi z devetimi dejavniki konkurenčnosti

I. Delujoč enotni trg

Podpora GD REFORM državam članicam pomaga, da povečajo svojo zmogljivost za izvajanje reform za **delujoč enotni trg in konkurenčnost**. Podpora zajema najrazličnejša področja politike, od industrije in inovacij do prometa in digitalnega prehoda.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 sodeloval pri **dveh vodilnih pobudah** na področju enotnega trga in konkurenčnosti:

- **sedem držav članic** (HR, EL, IT, MT, PT, SI in ES) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 za bolj trajnosten, odporen in digitalen turistični ekosistem**. GD REFORM in GD GROW sta septembra 2023 v okviru teh projektov organizirala dvodnevno strokovno delavnico o izmenjavi, upravljanju in vključevanju podatkov o turizmu, na kateri se je zbralo približno 300 udeležencev s treh celin;
- **11 držav članic** (CY, DK, FI, EL, LV, PT, RO, SK, SI, ES in SE) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 za krepitev industrijskih ekosistemov EU**, ki je bila osredotočena na industrijske strategije, nacionalni nadzor trga in sisteme intelektualne lastnine ter na preusposabljanje in izpopolnjevanje industrijskih delavcev.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **26 državam članicam** (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI in SK), tudi v okviru vodilnih projektov Instrumenta za tehnično podporo, in sicer za (i) razvoj njihovih **industrijskih** strategij in izboljšanje njihovih nacionalnih sistemov za nadzor trga in intelektualne lastnine, (ii) spodbujanje trajnostnega, odpornega in digitalnega **turističnega** ekosistema ter (iii) pospešitev **digitalnega prehoda**.

DOSEŽKI

Posebni primeri reform in krepitev zmogljivosti na področju enotnega trga in konkurenčnosti v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Hrvaška** je vzpostavila digitalno platformo za preizkus za MSP in sprejela novo zakonodajo za oceno regulativnega učinka;
- **avtonomna pokrajina Trento (Italija)** je sprejela novo zakonodajo, s katero je uvedla pristop, ki temelji na tveganju, za upravne postopke, vključno z inšpekcijskimi pregledi;
- **Slovenija** je izboljšala svoj raziskovalno-inovacijski sistem z uvedbo novega modela upravljanja, vključno z medresorskim programskim odborom za strateške pobude;
- **Romunija** je sprejela novo nacionalno zakonodajo, da bi svoj okvir o korporativnem upravljanju podjetij v državni lasti bolje uskladila s smernicami OECD.

II. Dostop do zasebnega kapitala

Podpora GD REFORM prispeva k izboljšanju zmogljivosti držav članic za izvajanje reform, ki **olajšajo dostop do nujno potrebnega zasebnega kapitala za spodbujanje digitalne in trajnostne preobrazbe**. Podpora je zajemala številna področja politike, vključno z unijo kapitalskih trgov, bančno unijo ter izvajanjem strategije za digitalne finance in okvira EU za trajnostno financiranje.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 sodeloval pri **dveh vodilnih pobudah** o dostopu do zasebnega kapitala:

- 12 nacionalnih nadzornih organov iz **11 držav članic** (BG, HR, CY, FI, FR, EL, IE, IT, LV, RO in SI) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 o obvladovanju okoljskih, socialnih in upravljaljskih tveganj za finančni sektor**, da bi obravnavali potrebo po učinkovitem nadzoru teh tveganj in prispevali k usmerjanju kapitala v zeleno gospodarstvo;
- 34 finančnih nadzornih organov iz **25 držav članic** je prejelo podporo prek **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 o Akademiji EU za nadzor nad digitalnimi financami**, da bi okrepili svoje nadzorne zmogljivosti na področju digitalnih financ v skladu s strategijo za digitalne finance.

GD REFORM je leta 2023 vsem **27 državam članicam** pomagal, da so razširile svoje naložbene priložnosti ter vzpostavile stabilnejši, odpornejši in konkurenčnejši finančni sistem, ki je potreben za povečanje zasebnih naložb. GD REFORM je pripravil priporočila in državam članicam pomagal vzpostaviti strateški pristop k razvoju lokalnih kapitalskih trgov. To je vključevalo oblikovanje politik za prehod na trajnostno gospodarstvo, posodobitev insolvenčnih okvirov, povečanje nadzornih zmogljivosti nacionalnih organov z digitalizacijo, konvergenco nadzora, podporo za razvoj baze zasebnih in javnih vlagateljev ter izboljšanje finančne pismenosti ljudi in podjetij.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitve zmogljivosti v zvezi z dostopom do zasebnega kapitala v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Romunija, Hrvaška, Poljska in Malta** so okrepile zmogljivosti svojih nadzornikov finančnega sektorja in dosegle konvergenco, tako da so skupaj oblikovale nadzorne prakse za razkritje in ureditve za poročanje o zahtevah glede trajnostnega financiranja. Cilj tega sodelovanja je bil, da se ustvari stabilnejše in bolj predvidljivo okolje za trajnostne naložbe podjetij iz zasebnega sektorja;
- **Bolgarija in Grčija** sta pripravili poglobljene analize in priporočila za razvoj svojih kapitalskih trgov. Cilj je bil izboljšati učinkovitost trga, spodbuditi zaupanje vlagateljev in podjetjem olajšati širši dostop do financiranja;

- **Estonija** in **Latvija** sta skupaj razvili pristop k izvajanju taksonomije EU in strategije za trajnostno financiranje, pri čemer sta svoj finančni in nefinančni sektor tesneje uskladili s cilji na področju trajnostnih naložb ter okrepili trg zelenega financiranja v obeh državah;
- **Grčija**, **Poljska** in **Portugalska** so oblikovale svoje strategije za finančno izobraževanje, da bi potrošnikom omogočile sprejemanje informiranih odločitev o njihovih naložbah.

III. Javne naložbe in infrastruktura

Podpora GD REFORM državam članicam pomaga, da povečajo svojo zmogljivost za izvajanje reform na področju **upravljanja javnih naložb in upravljanja infrastrukture**. Podpora zajema širok nabor področij politike z medsektorskega in sektorskega vidika, od optimizacije praks upravljanja javnih naložb do izboljšanja načrtovanja infrastrukture za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 sodeloval pri **dveh vodilnih pobudah** o javnih naložbah in infrastrukturi:

- **osem držav članic** (AT, BE, HU, IT, LV, SK, SI in ES) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 o uporabi načela, da se ne škoduje bistveno, pri javnih naložbah** iz skladov in programov EU ter nacionalnih skladov in programov, vključno z mehanizmom za okrevanje in odpornost. V okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 so takšno podporo prejele še tri države članice (FI, CZ in PL);
- **sedem držav članic** (IT, EL, NL, MT, BE, PL in SK) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 za spodbujanje trajnostne mobilnosti v mestih**, vključno z uvajanjem brezemisijских in nizkoemisijских vozil ter izvajanjem načrtov za trajnostno mobilnost v mestih.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **20 državam članicam** (AT, BE, BG, CZ, DE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK in SI), tudi v okviru vodilnih pobud Instrumenta za tehnično podporo, za (i) optimizacijo dodeljevanja javnih sredstev, (ii) zagotovitev njihove učinkovite uporabe in uskladitve s splošnimi cilji politike EU in nacionalnimi cilji politike, kot je zeleni dogovor, (iii) okrepitev institucionalnih zmogljivosti držav članic pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju projektov ter (iv) razvoj in izboljšanje javne infrastrukture na področjih, kot so energetika, promet in digitalna povezanost. S to podporo si je GD REFORM prizadeval, da bi povečal kakovost in učinek javnih naložb za trajnostno rast in odpornost v EU.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform na področju javnih naložb in infrastrukture, ki so bili leta 2023 dokončani s podporo Instrumenta za tehnično podporo, vključujejo naslednje:

- **Irska** je revidirala svoje smernice za oceno kapitala, da bi pospešila izvajanje svojega nacionalnega razvojnega načrta;
- **Grčija** je izboljšala svoj informacijski sistem in mehanizme poročanja za racionalizacijo spremljanja proračuna za javne naložbe. Pripravila je tudi obširno revidiran zakonodajni okvir, ki naj bi ga Parlamentu predstavila leta 2024;
- **Slovaška** je začela izvajati reformo upravljanja naložb, katere cilj je povečati ekonomsko vrednost na novo izvedenih naložbenih projektov in doseči višjo donosnost vsakega eura;
- **Belgija** je ustanovila študijski odbor za javne naložbe, ki bo pripravljal poročila in mnenja o trendih, potrebah, izvajanju in posledicah javnih naložb, Instrumenta za tehnično podporo pa podpira njegovo operacionalizacijo;
- **Romunija** je objavila smernice o javno-zasebnih partnerstvih za podporo lokalnim in nacionalnim organom pri uspešnem zagonu in izvajanju naložbenih projektov;
- **Grčija** je sprejela strategijo in načrt za uvedbo informacijskega modeliranja gradbenih objektov (BIM) v javne infrastrukturne projekte. To bo omogočilo znatne prihranke pri stroških in boljšo uporabo virov.
- Pristanišče Antwerpen v **Belgiji** je s podporo Instrumenta za tehnično podporo sprejelo ukrepe za izboljšanje celinske plovbe in prometnih razmer na svojem območju.

IV. Raziskave in inovacije

Podpora GD REFORM državam članicam krepi njihovo zmogljivost za izvajanje reform **za okrepljene raziskave in inovacije**. Prispevala je tudi k doseganju ciljev iz **sporočila Komisije o novem raziskovalnem prostoru za raziskave in inovacije**¹³ ter **evropske strategije za univerze**¹⁴. Podpora zajema najrazličnejša področja politike, od razogljčenja in digitalizacije do demografije. Vključuje spodbujanje strategij, politik in orodij za spodbujanje novega znanja in prelomnih inovacij, ki bodo gonilo zelene in digitalne preobrazbe. Zajema tudi prenovo nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih institucij.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **16 državam članicam** (BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI in SK) na področju raziskav in inovacij, kar je ustvarilo priložnosti za **posodobitev visokošolskega izobraževanja**, da bi se v njem bolje obravnavale potrebe na trgu dela in spodbujala **izmenjava znanja med univerzami, raziskovalnimi ustanovami in podjetji**. **Oblikovanje politik, ki temelji na dokazih**, je bilo okrepljeno tudi z olajševanjem vzajemnega učenja, partnerstev in

¹³ COM(2020) 628 final.

¹⁴ COM(2022) 16 final.

eksperimentiranja s politikami. To je prispevalo k potencialno dolgoročnim koristim na področju **konkurenčnosti, socialnega napredka in trajnostnega gospodarskega razvoja**.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitve zmogljivosti na področju raziskav in inovacij v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Latvija** je razvila nov model poklicne poti za akademsko osebje v skladu z mednarodno dobro prakso in trenutno prejema podporo pri njegovem izvajanju;
- **Italija** je vzpostavila dinamičen in trden okvir za izmenjavo znanja in sodelovanje;
- **Madžarska** je spremenila svoj sistem zagotavljanja kakovosti za visokošolsko izobraževanje, da je bolj primeren za digitalno dobo;
- **Španija** je izboljšala obseg, kakovost in učinkovitost izmenjave znanja med univerzami, raziskovalnimi inštituti in podjetji;
- **Hrvaška** je ocenila digitalno pripravljenost visokošolskih ustanov;
- **Slovenija** je okrepila svoj raziskovalno-inovacijski sistem z vzpostavitvijo novega modela upravljanja, ki spodbuja sodelovanje med ustreznimi upravnimi organi, pristojnimi za raziskave in inovacije, da bi bolje usklajevali svoje načrte;
- **Ciper** je izboljšal zmogljivost svojega kompetenčnega urada za širokopasovne povezave pri podministrstvu za raziskave, inovacije in digitalno politiko ter vzpostavil shemo bonov in tehnične specifikacije za javne razpise za naložbe.

V. Energija

Podpora GD REFORM državam članicam **povečuje njihovo zmogljivost za izvajanje reform na področju energije**. Podpora zajema najrazličnejša področja politike, od pridobivanja energije iz obnovljivih virov do pravičnega prehoda in energijske učinkovitosti.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 sodeloval pri **treh vodilnih pobudah** o enotnem trgu in konkurenčnosti:

- **šest držav članic** (CY, SK, FI, NL, LT in IE) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 o pospešitvi izdajanja dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov**. GD REFORM si je prizadeval ustvariti jasnejše, hitrejše in preglednejše postopke za oddajo vlog in izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov v skladu z veljavno zakonodajo EU in prihodnjimi pobudami EU;
- **pet držav članic** (IT, SE, HR, HU in SK) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 za podporo izvajanju pravičnega prehoda**. GD REFORM je državam članicam pomagal pri reševanju posebnih izzivov v regijah in sektorjih, ki jih je prizadel prehod;
- **osem držav članic** (BE, CY, EE, HU, IE, LT, MT in SK) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 v**

podporo za val prenove. GD REFORM je državam članicam pomagal odpraviti nekatere ključne ovire za prenavo stavb.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **23 državam članicam** (AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES in SE), tudi v okviru vodilnih pobud Instrumenta za tehnično podporo, da bi se pospešilo izdajanje **dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov**, podprlo izvajanje **pravičnega prehoda** in podprl **val prenove**.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitve zmogljivosti na enotnem trgu in konkurenčnosti v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- takoj po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini je **17 držav članic** (BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI in SK) prejelo podporo Instrumenta za tehnično podporo pri opredelitvi reform in naložb za zmanjšanje odvisnosti od uvoza fosilnih goriv iz Rusije in izvajanju načrta REPowerEU;
- **Slovenija** je sprejela Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije;
- **Romunija** je potrdila svojo strategijo in akcijski načrt za vodik do leta 2030;
- **Romunija** je osnutek dolgoročne strategije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov predložila v javno posvetovanje;
- **Litva** je sprejela zakon o trošarinah, s katerim je uvedla davek na ogljik za goriva, ki onesnažujejo okolje.

VI. Krožnost

S podporo GD REFORM državam članicam se **krepi njihova zmogljivost za izvajanje reform za prehod na bolj krožno in konkurenčno gospodarstvo**. Podpora med drugim zajema ravnanje z odpadki in kritične surovine.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **11 državam članicam** (AT, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, PT, RO in SE), tudi v okviru vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo, za (i) razvoj nacionalnih **strategij**, akcijskih načrtov in mehanizmov spremljanja za krožno gospodarstvo, (ii) vzpostavitev baze znanja za prehod **malih in srednjih podjetij**, (iii) uvedbo predpisov za ravnanje z **odpadki**, (iv) vzpostavitev zbirke podatkov in orodij za načrtovanje za tokove in zaloge **surovin** ter (v) povečanje krožnosti **rudarstva**.

DOSEŽKI

Posebni primeri reform in krepitve zmogljivosti na področju krožnosti v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Romunija** je sprejela strategijo za krožno gospodarstvo, akcijski načrt za krožno gospodarstvo in ustrezen načrt za spremljanje. Poleg tega je sprejela novo

sekundarno zakonodajo o izračunu cen za odpadke, da bi spodbudila večjo krožnost;

- **Španija** je občinam zagotovila komunikacijsko gradivo in orodja za krepitev zmogljivosti, da bi se izboljšala krožnost ravnanja z odpadki.

VII. Digitalizacija

Podpora GD REFORM državam članicam prispeva k njihovi digitalni preobrazbi v skladu s prednostno nalogo Komisije **Evropa, pripravljena na digitalno dobo** in doseganjem ciljev za **digitalno desetletje**. Digitalizacija javne uprave je bistvena za posameznike in podjetja, saj se bodo z njo postavili temelji za konkurenčno gospodarstvo EU. Podpora zajema **širok spekter področij politike**, ki vključujejo interoperabilnost, umetno inteligenco (UI), preoblikovanje poslovnih procesov, odločanje na podlagi podatkov ter digitalne kompetence.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 sodeloval pri **dveh vodilnih pobudah** o digitalni preobrazbi:

- **devet držav članic** (DK, IT, EL, LV, PT, SK, CY, IE in NL) je prejelo podporo v okviru **vodilnih pobud Instrumenta za tehnično podporo za leto 2022 za razvoj odpornih, inovativnih in na človeka osredotočenih storitev digitalne uprave**. Projekti prispevajo k oblikovanju strategij in akcijskih načrtov, ki bodo pomagali pri digitalnem prehodu javnega sektorja EU;
- **štiri države članice** (PT, ES, DK in RO) so prejele podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 o digitalni preobrazbi za regionalne in lokalne javne uprave**. **Danska** je na primer prejela podporo za razvoj orodij za ocenjevanje tveganj v projektih umetne inteligence, ki jih izvajajo lokalni, regionalni in nacionalni organi. To vključuje vzpostavitev zbirke obstoječih primerov uporabe na področju umetne inteligence v danski upravi, da bi se spodbujala ponovna uporaba na nacionalni in evropski ravni.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo vsem državam članicam, tudi v okviru vodilnih pobud Instrumenta za tehnično podporo, da bi napredovale pri digitalizaciji ter izboljšale zagotavljanje digitalnih storitev, upravljanje podatkov, uporabo umetne inteligence in zagotavljanje interoperabilnosti sistemov.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitev zmogljivosti na področju digitalizacije v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Slovaška** je sprejela celovit pristop k izboljšanju storitev digitalne uprave z vključitvijo umetne inteligence in okvira eIDAS za digitalno identifikacijo. Uvedla je strategije za upravljanje podatkov, zakonodajo in institucionalno zasnovo, ki bosta pripravljeni na digitalno tehnologijo, pri čemer je upoštevala tudi premisleke o človeških virih in tehnologijah ter varnostne in finančne učinke digitalne zakonodaje EU in nacionalne digitalne zakonodaje;

- **Finska** je z izvajanjem strategije za upravljanje IKT optimizirala prizadevanja za digitalizacijo sodstva in izboljšanje operativne učinkovitosti;
- **Italija** je vzpostavila novo organizacijsko strukturo in prilagodila poslovne procese na ministrstvu za gospodarstvo in finance tako, da je uvedla celovite podpirne ukrepe, osredotočene na upravljanje sprememb in spremembo kulture;
- **Portugalska** je v sodelovanju z več kot 400 deležniki pripravila nacionalno strategijo za pametna mesta v okviru svojega akcijskega načrta za digitalni prehod.

VIII. Izobraževanje in spretnosti

Podpora GD REFORM državam članicam je prispevala k spodbujanju njihovih **politik na področju izobraževanja, spretnosti in privabljanja talentov**, katerih cilj je zagotoviti usposobljeno delovno silo. S podporo se je okrepila njihova zmogljivost za oblikovanje in izvajanje reform, da bi postavile temelje za vključujoč razvoj spretnosti od zgodnjega otroštva ter omogočile sistematično izpopolnjevanje in prekvalifikacijo, tudi za prikrajšane skupine. Dodatne reforme so bile namenjene tudi privabljanju talentov iz držav zunaj EU.

POUDAREK NA VODILNIH POBUDAH

GD REFORM je leta 2023 začel **dve vodilni pobudi** o izobraževanju in spretnostih:

- **deset držav članic** (AT, CY, CZ, ES, FI, IE, LV, PL, PT in SI) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 „Youth FIRST“**, katere cilj je podpreti reforme, s katerimi se izboljšujejo rezultati otrok in mladih na področju izobraževanja, zdravja in socializacije. Podpora zajema ključna področja za prihodnjo evropsko delovno silo, kot sta dostop do vključujočega in kakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter podpora za izpopolnjevanje in preusposabljanje;
- **sedem držav članic** (BE, CY, DK, ES, MT, NL in SE) je prejelo podporo v okviru **vodilne pobude Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 o vključevanju migrantov in privabljanju talentov**, namenjeno državam članicam, ki želijo pridobiti socialne in gospodarske koristi **boljšega vključevanja, udeležbe na trgu dela in mobilnosti delovne sile za državljane tretjih držav glede na vse večje pomanjkanje strokovno usposobljene delovne sile ter vse ostrejšo svetovno konkurenco za talente.**

GD REFORM je leta 2023 z individualnimi, večdržavnimi in vodilnimi projekti Instrumenta za tehnično podporo zagotovil podporo vsem **27 državam članicam**, da bi izboljšale kakovost šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, visokošolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in sistemov za preusposabljanje in izpopolnjevanje ter zagotovile njihovo ustreznost za trg dela, zagotovile visoko kakovost učiteljev, zadržale in privabile usposobljene delavce iz držav zunaj EU, pospešile priznavanje tujih spretnosti in kvalifikacij ter olajšale dostop do visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok, da bodo starši lahko delali zunaj doma.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitve zmogljivosti za povečanje konkurenčnosti z naložbami v izobraževanje in spretnosti v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Francija** je izvedla novo generacijo kampusov odličnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju s poudarkom na izboljšanju ustreznosti za trg dela, pri čemer je uporabila smernice, pripravljene pri projektu Instrumenta za tehnično podporo;
- v **Belgiji** je valonska vlada vzpostavila partnerstva za izpopolnjevanje med ponudniki usposabljanja odraslih, da bi razvili skupne tečaje usposabljanja in dogovore o sodelovanju;
- **Malta** je posodobila svoj okvir za zagotavljanje kakovosti šol z uporabo revidiranega sklopa standardov, ki združujejo samoocenjevanje šol in zunanji nadzor;
- **Estonija** je povezala svoje sisteme formalnega izobraževanja in neformalnega učenja (vključno z mladinskimi dejavnostmi), da bi mladim omogočila razvoj spretnosti prek prožnejših učnih poti;
- **Španija** je začela razvijati strategijo za lažje vključevanje in privabljanje ljudi iz drugih držav na trg dela, tudi z uporabo digitalne platforme.

IX. Trgovina in odprta strateška avtonomija

Podpora GD REFORM državam članicam krepí njihovo zmogljivost za izvajanje reform **za trgovino in odprto strateško avtonomijo**. Podpora na tem področju vključuje oblikovanje strategij, politik in orodij za spodbujanje tujih naložb, zmanjšanje odvisnosti, spodbujanje konkurence ter krepitev gospodarske varnosti in odpornosti.

GD REFORM je leta 2023 zagotovil podporo **osmim državam članicam** (EL, ES, FI, LV, PL, PT, RO in SE) za razvoj in povečanje odpornosti njihovih industrijskih ekosistemov, zmanjšanje odvisnosti od bistvenih virov in spodbujanje odpornejših dobavnih verig.

DOSEŽKI

Konkretni primeri reform in krepitve zmogljivosti na področju trgovine in strateške avtonomije v letu 2023 s podporo Instrumenta za tehnično podporo vključujejo naslednje:

- **Španija** je v svojem nacionalnem varnostnem sistemu ustanovila stalno delovno skupino za strateško oskrbo v krizi;
- **Hrvaška** je okrepila strateški okvir za spodbujanje in lajšanje neposrednih tujih naložb.

GD REFORM je leta 2023 na splošno učinkovito podpiral države članice pri ključnih reformah in krepitvi zmogljivosti na področju konkurenčnosti. Vendar se bodo države članice v prihodnosti še naprej spoprijemale z velikimi izzivi pri vzpostavljanju

konkurenčnejše in odpornejše gospodarske baze, ki bo primerna za zeleni in digitalni prehod.

ZAKLJUČEK

GD REFORM je leta 2023 okrepil svoje komunikacijske dejavnosti, da bi nacionalne organe obveščal o priložnostih, ki so na voljo v okviru Instrumenta za tehnično podporo, in dodatno povečal odgovornost za podporo, zagotovljeno v okviru tega instrumenta. Na podlagi tega je bilo v ciklu Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 prejetih 530 visokokakovostnih zahtevkov za podporo, kar je znova preseglo zmogljivosti programa in dokazuje, da med nacionalnimi organi obstaja zanimanje za priložnosti, ki jih ponuja ta instrument.

Po postopku ocenjevanja in izbiranja je bilo **v okviru** splošnega razpisa **Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 izbranih 231 zahtevkov za 119,7 milijona EUR**, na podlagi česar je bilo oblikovanih **151 projektov** v podporo **326 najnaprednejšim reformam** v vseh državah članicah. 30 % od 231 izbranih zahtevkov je bilo povezanih z digitalnim prehodom, 35 % pa z evropskim zelenim dogovorom. Poleg tega je 66 % od 151 projektov Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 neposredno ali posredno povezanih z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost.

Strmo **povečanje števila večdržavnih projektov** v zadnjih treh letih dokazuje, da lahko Instrument za tehnično podporo zagotovi nadaljnjo „dodano vrednost EU“ ter olajša izmenjavo dobre prakse in priložnosti za vzajemno učenje med nacionalnimi upravami. V okviru Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023 se je pokazal tudi **močan porast vodilnih projektov Instrumenta za tehnično podporo** v primerjavi z Instrumentom za tehnično podporo za leto 2022, ko je bil koncept prvič uveden.

GD REFORM je države članice podpiral pri izvajanju projektov Instrumenta za tehnično podporo, vključno s projekti iz prejšnjih ciklov, pri čemer je zagotavljal njihovo uspešnost in skladnost njihovih rezultatov s cilji držav članic. Projekti so zajemali širok razpon področij politike v skladu z zahtevami nacionalnih organov. Eno od področij, poudarjenih v tem poročilu, je bila **konkurenčnost**, za katero je vseh 27 držav članic prejelo podporo, ki je zajemala vse od podpore za delujoč enotni trg do javnih naložb in infrastrukture, digitalizacije ter izobraževanja in spretnosti.

Sporočilo o krepitvi evropskega upravnega prostora (**pobuda ComPAct**), ki je bilo sprejeto oktobra 2023 in v katerem so predlagani konkretni ukrepi za pomoč javnim upravam pri izpolnjevanju potreb ljudi in podjetij po vsej Evropi, krepi vlogo, ki jo lahko ima Instrument za tehnično podporo pri zagotavljanju pomoči nacionalnim upravam pri krepitvi zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje reform ter izmenjavo dobre prakse, zlasti prek **PACE**, ki je vodilni projekt Instrumenta za tehnično podporo.

Države članice so glede na povratne informacije, prejete od upravičenih organov na ravni projektov in usklajevalnih organov na ravni držav, **cenile podporo**, ki jo zagotavlja Instrument za tehnično podporo, zlasti aktivno vlogo, ki jo lahko imajo pri oblikovanju in izvajanju projektov, ter **učinkovito komunikacijo GD REFORM**.

Priloga 1 – Letni cikel Instrumenta za tehnično podporo

PRIPRAVA IN OZAVEŠČANJE

Marec–april leta N – 1

GD REFORM se posvetuje z državami članicami in službami Evropske komisije, da bi opredelili predlagane vodilne projekte tehnične podpore za naslednji cikel Instrumenta za tehnično podporo.

Maj leta N – 1

Z letno konferenco Instrumenta za tehnično podporo, kjer se državam članicam predstavijo prednostne naloge in novosti programa, se uradno začne naslednji cikel Instrumenta za tehnično podporo.

PREDLOŽITEV IN IZBOR

September–oktober leta N – 1

GD REFORM in države članice **razpravljajo o zamislih** za morebitne zahteve za tehnično podporo v okviru Instrumenta za tehnično podporo.

31. oktober leta N – 1

Države članice EU, ki želijo prejeti tehnično podporo, prek svojega nacionalnega usklajevalnega organa **predložijo svoje zahteve** Komisiji do **31. oktobra**. **Odgovornost in sodelovanje sta ključna za uspeh reform.**

November–december leta N – 1

GD REFORM analizira zahteve, ki jih je prejel v skladu z **načeli enakega obravnavanja, dobrega finančnega poslovanja in preglednosti**. Faza ocenjevanja vključuje tudi posvetovanje z drugimi službami Komisije, da se potrdi, **da ni prekrivanja**, in zagotovi **dopolnjevanje s tekočimi podpornimi politikami**.

December–marec leta N

GD REFORM vnaprej izbere projekte tehnične podpore, ki se bodo financirali, in začne notranji postopek odločanja. Evropska komisija odobri **delovni program** Instrumenta za tehnično podporo in **sklep o financiranju** za izbrane zahteve.

IZVAJANJE PROJEKTA

Marec–junij leta N

GD REFORM v sodelovanju z upravičenimi organi v državah članicah oblikuje projekte Instrumenta za tehnično podporo ter opredeli načrtovane dejavnosti, rezultate in učinke projekta. GD REFORM izbere najboljše razpoložljive strokovnjake za pomoč skupini pri zagotavljanju prilagojene podpore državam članicam.

Maj–junij leta N

Komisija in zadevna država članica se vsako leto dogovorita o **načrtih za sodelovanje in podporo** Instrumenta za tehnično podporo, v katerih so določena dogovorjena prednostna področja in obseg podpore, cilji, okvirni časovni razpored in finančna sredstva.

Od junija leta N naprej

GD REFORM med izvajanjem projekta Instrumenta za tehnično podporo tesno sodeluje z upravičenimi organi in ponudniki tehničnega strokovnega znanja.

OCENA PROJEKTA

Konec projekta + 3 meseci

GD REFORM pripravi vprašalnik o zadovoljstvu, da od sodelavcev GD REFORM, organov upravičencev in ponudnikov zbere povratne informacije o izvajanju projekta.

Konec projekta – 12 mesecev pozneje

GD REFORM spremlja upravičene organe v državah članicah, da zagotovi doseganje pričakovanih rezultatov, in jim po približno 12 mesecih predloži uradno anketo za povratne informacije.

Priloga 2 – Splošni razpis Instrumenta za tehnično podporo za leto 2023: zahtevki po državah članicah

Država	Predloženi	Umaknjeni	Neizbrani	Izbrani
Avstrija	11		5	6
Belgija	22	1	11	10
Bolgarija	16		8	8
Hrvaška	15		5	10
Ciper	23		13	10
Češka	20		11	9
Danska	5		2	3
Estonija	11		4	7
Finska	18		10	8
Francija	21	3	7	11
Nemčija	18		7	11
Grčija	43		27	16
Madžarska	16		12	4
Irska	19		10	9
Italija	25		13	12
Latvija	31		20	11
Litva	10		5	5
Luksemburg	3		2	1
Malta	22		14	8
Nizozemska	10		4	6
Poljska	26		18	8
Portugalska	45		33	12
Romunija	33	3	20	10
Slovaška	20		10	10
Slovenija	15		5	10
Španija	22		10	12
Švedska	10		6	4
Skupaj	530	7	292	231